

**КОВАЛІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ
НИЖНЬОВЕРБІЗЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор ліцею

_____Оксана БОДНАРУК

Наказ № _____ від _____

**ІНСТРУКЦІЯ №53
Інструкція з охорони праці
при обслуговуванні електроустановок**

1. Загальні вимоги безпеки.

1.1. Експлуатацію електроустановок повинні виконувати спеціально навчений та підготовлений електротехнічний персонал.

1.2. До обслуговування електроустановок допускаються особи електротехнічного персоналу, які пройшли попередній медичний огляд.

1.3. Роботи, які виконуються на висоті більше 5 метрів від поверхні ґрунту, покриття, при яких основним запобіжним засобом від падіння з висоти є запобіжний пояс, рахується висотними.

1.4. Стан здоров'я осіб, які допускаються до висотних робіт повинно відповідати медичним вимогам. Про дозвіл на виконання висотних робіт робиться спеціальна запис в посвідчення перевірки знання і таблиці "Свідectво на право проведення спеціальних робіт".

1.5. Особи, які обслуговують електроустановки, повинні мати групу по електробезпеці не нижче III в установках напругою до 1000 В.. Відповідальні особи за електрогосподарство - не нижче IV .

1.6. Електромонтер повинен виконувати ту роботу, яка обумовлена в трудовому договорі. Забороняється виконувати роботу в електроустановках, які не знаходяться на балансі підприємства, а також розпоряджень і завдань, які не відповідають вимогам Правил.

1.7. Роботи в електроустановках напругою до 1000 В. повинні виконуватись за розпорядженням і з виконанням технічних та організаційних заходів, які забезпечують безпеку роботи.

1.8. Роботи по експлуатації в електроустановках до 1000 В. можуть виконуватись однією особою, яка має кваліфікацію не нижче III групи. Ремонтні роботи виконуються не менше ніж дві особи.

1.9. Електромонтер, є особою, яка відповідальна за обслуговування, нагляд та безаварійну роботу електрообладнання.

1.10. Електромонтер має бути забезпечений індивідуальними засобами захисту, які повинні періодично проходити перевірки у терміни передбаченими нормами. Після кожної перевірки на індивідуальний засіб наноситься клеймо, де вказується дата перевірки. Застосування захисних засобів, які не пройшли перевірку в установленний термін забороняється

1.11. Особи, які порушили вимоги даної інструкції несуть відповідальність в установленому законодавством порядку.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи.

2.1. Привести в порядок спецодяг, підготувати та перевірити справність захисних засобів (які мають бути сухими і чистими).

2.2. Перевірити справність робочого документу, вимірювальних приладів.

2.3. Підготувати робоче місце, перевірити достатність освітлення.

2.4. Мати інструменти, які відповідають наступним вимогам:

- рукоятки плоскогубців та кусачок повинні мати захисну ізоляцію;

- робоча частина відкрутки повинна бути добре заточеною, рукоятка виготовлена з ізоляційного матеріалу, на стержень відкрутки вдягніть ізоляційну трубку, лишити відкритою тільки робочу частину відкрутки.

1.5. При необхідності користуватись переносною електричною лампою, для освітлення робочого місця під час ремонтних робіт.

3. Вимоги безпеки під час роботи.

3.1. Для забезпечення безпечного виконання робіт на електроустановках з знятою напругою, або поблизу діючих електроустановок необхідно виконувати у строгій послідовності слідуючи технічні заходи:

- відключити електроустановку від джерела живлення і прийняти запобіжні заходу по недопущення подачі напруги на робоче місце через помилкове або самовключення комутаційної апаратури;

- на приводі управління повісити забороняючий плакат “Не включати. Працюють люди”. Огородити близько розташовані відкриті струмопровідні частини.

- перевірити відсутність напруги на струмопровідних частинах та заземлити ці частини;

- повісити попереджувальні та плакати, огородити при необхідності робоче місце від струмопровідних частин;

- переконатись в відсутності напруги в місці проведення робіт з допомогою вольтметра, або показчика напруги.

3.2. Машини, механізми, пристосування інструменти повинні бути справними з вимогами діючих норм і термінів.

3.3. Двері приміщень електроустановок мають бути постійно закритими. Ключі від дверей знаходяться тільки у електротехнічного персоналу, які обслуговують електроустановки.

3.4. Драбини, які використовуються для ремонтних робіт повинні відповідати вимогам СНіП та ССБТ. Основа драбини, яку ставлять на гладеньку поверхню, повинна оббиватись гумою, а на драбинах, які стоять на землю повинні бути гострі металічні наконечники.

3.5. Зв'язані драбини використовувати забороняється.

3.6. Під час обслуговуванні, а також ремонті електроустановок використовувати металеві драбини забороняється.

3.7. Роботу з використанням драбини виконують дві особи одна з них тримає драбину.

3.8. Робота з ящиків та других сторонніх предметів забороняється.

3.9. Під час дощу та туману забороняється робота поза приміщення, яка вимагає використання захисних ізолюючих засобів.

3.10. Зупинка та зняття запобіжників, як правило робиться коли напруга знята.

3.11. Під напругою, але без навантаження допускається знімати та встановлювати запобіжники на приєднаннях, а в схемах в яких відсутні комутаційні апарати, тільки в захисних окулярах, діелектричних рукавицях з використанням ізольованих кліщів.

3.12. Виконувати вмикання і вимикання струмоприймачів до електричної напруги шляхом “накидання”, дротів, з'єднання та роз'єднання кінців дротів - забороняється.

3.13. Забороняється залишати кінці електричних дротів без ізоляції.

3.14. Заміну електричних ламп та очистку світильників виконувати при знятій напрузі

3.15. При роботі на висоті більше ніж 1.5 м. при відсутності настилів та огорожень робочих місць використовувати запобіжні пояси.

3.16. Забороняється обдувати стислим повітрям запилені електроустановки.

3.17. При проведенні робіт в приміщеннях з підвищеною небезпекою і дуже небезпечних, використовуються ручні електричні світильники напругою не вище 42 В, а при роботах в дуже ненадійних умовах - напругою не вище ніж 12 В.

3.18. При виявленні яких не будь недоліків робота з ручним інструментом або світильниками - терміново припиняється.

3.19. Під час переривів або відключення напруги, електроінструмент від'єднується від мережі.

3.20. Особам, які користуються електроінструментом та ручними електричними машинами, забороняється передавати інструменти другим особам, працювати з приставних драбин, лишати електроінструмент без нагляду і включених в електромережу.

3.21. Чистка ізоляції без зняття напруги на струмопровідних частинах та коло них виконується при допомозі спеціальних щіток, або пілососів на яких є ізолюючі штанги.

3.22. Чистка ізоляції без зняття напруги на струмопровідних частинах або коло них виконуються в діелектричних рукавицях.

4. Вимоги безпеки по закінчення роботи.

4.1. Після повного закінчення робіт робоче місце прибирається, вилучаються тимчасові огороження, знімаються тимчасові плакати "Працювати тут", "Підніматись тут", заземлення, приводяться в робоче положення вмикаючі пристрої.

4.2. Прибираються деталі, матеріали, електроінструменти та інструменти.

4.3. Приводяться в порядок електросхеми та другу технічну документацію.

4.4. Подається напруга споживачу і перевіряється їх робот.

4.5. Закриваються на замки електрощити.

4.6. Виконуються вимоги особистої гігієни.

4.7. Повідомляється керівнику про всі недоліки та прийняті заходи.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. При виявленні замикання на землю забороняється підходити до місця замикання не менше ніж 4 метри в закритих та не менше 8 метрів - в відкритих розподільних устаткуваннях. Підходити на більш близьку відстань дозволяється тільки для проведення операцій з комунікаційною апаратурою, для ліквідації замикання на землю та при необхідності надання першої допомоги потерпілим. В зазначених випадках обов'язково використовуються, як основні так і додаткові засоби індивідуального захисту.

5.2. При ураженні електричним струмом необхідно скоро звільнити потерпілого від дій струму.

5.3. Перша дія допомоги, є відключення пристроїв з допомогою вимикача рубильника, зняття запобіжників, роз'єднати штепсельне з'єднання.

5.4. Якщо потерпіли на висоті, то разом з відключенням пристроїв необхідно прийняти заходи, які попереджають падіння потерпілого або забезпечити його безпеку.

5.5. Після звільнення потерпілого від дій електричного струму, необхідно надати першу допомогу.

5.6. Під час пожежі в електроустановці або коло неї, в першу чергу необхідно вимкнути її від мережі.

5.7. При необхідності гасіння пожежі під напругою, необхідно користуватися вуглекислотними ручними вогнегасниками типу ОУ-2, ОУ-5, ОУ-8.

Інструкцію розробив _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

ПОГОДЖЕНО:
Голова ПК ліцею _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

З інструкцією ознайомлений (а) _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

«__»_____2025р.
З інструкцією ознайомлений (а) _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

«__»_____2025р.